

Adoption & Samfund

Medlemsblad for Adoption & Samfund | Nr. 2 | April 2014 | 38. årgang

LÆS I DETTE NUMMER:

Et tomrum, der trænger til at blive fyldt ud – reportage fra høring
Adoption og motorik | Anmeldelser | Imens vi venter – verdensbarn

INDHOLD

Leder: Jeg holder af hverdagen ... mest af alt holder jeg af hverdagen	3
Gunhild Korsgaard: Et tomrum, der trænger til at blive fyldt ud.	4
Dorte Windahl Hansen og Tania Lisberg Christiansen: Adoption og motorik	7
Anmeldelse: Kritiske røster	12
Mette Lynggaard Stender: Imens vi venter – Verdensbarn.	13
Bog anmeldelse: Fortæl mor, om min mor	14
Bogomtale: Gul udenpå	14
Bog anmeldelse: Følelsen Han	15
Nyt fra lokalforeningerne	16
Lokalforeninger og landegrupper	18
Rådgivningsguide	19
Adoptionskalender	20

Adoption & Samfund

Foreningstelefon:

65 92 00 18

Hjemmeside:

www.adoption.dk

HOVEDBESTYRELSE

Formand:

Jens Damkjær
Vestre Fasanvej 53
8410 Rønde
jens.damkjaer@adoption.dk
40 83 41 93

Næstformand:

Michael Paaske
Klanghøj 47
8670 Låsby
michael.paaske@adoption.dk
65 96 05 21 (priv.) / 29 48 53 06 (mob.)

2. næstformand:

Jørn K. Pedersen
Prangerager 38
7120 Vejle Øst
joern.k.pedersen@adoption.dk
60 82 04 35

Sekretær (valgt uden for HB):

Carl Erik Agerholm
Teglvej 4, Frifelt
6780 Skærbæk
carlerik@fam-agerholm.com
74 75 73 65

Bestyrelsesmedlemmer:

Marianne Østergaard
Vesterbrogade 191, 4.
1800 Frederiksberg C
marianne.oestergaard@adoption.dk
33 22 95 53

Ina Dulanjani Dygaard
Høegh-Guldborgs Gade 139, st. th.
8000 Århus C
ina.dygaard@adoption.dk
20 77 06 70

Lene Borg
Tveje-Merløse 2B
4300 Holbæk
lene.borg@adoption.dk
40 60 92 01

Lilian Vigtoft-Jessen
Nørregade 32
6670 Holsted
lilian.vigtoft-jessen@adoption.dk
24 20 51 01

Charlotte Christensen
Gl. Ringkøbingvej 1A
7400 Herning
charlotte.christensen@adoption.dk
97 21 18 78

Claus Bo Hansen
Pilevang 21
4690 Haslev
claus.bo.hansen@adoption.dk
56 31 45 90

Sanne Vindahl Nyvang
Skovladden 9
2840 Holte
sanne.vindahl.nyvang@adoption.dk
28 57 00 19

Rie Østergaard
Holbækvej 16
7400 Herning
rie.oestergaard@adoption.dk
97 22 12 87

Suppleanter:

Helena Mosskov Starcke
Mullebærvej 13
9330 Dronninglund
helena.moskov.starcke@adoption.dk
53 55 45 48

Mette de Voss
Ribegade 12. 2. th.
2100 København
mette.de.voss@adoption.dk
22 28 84 60

Mie Jonassen
Vulkangade 11, 04. th.
2200 København N
mie.jonassen@adoption.dk
26 84 19 12

Kasserer (valgt uden for HB):

Ellen Larsen
Glenstrup Søvej 15
8990 Fårup
kasserer@adoption.dk
86 45 26 32

Medlemsadministration:

Adoption & Samfund
Medlemsadministrationen
Vestergade 12, 2. sal
Postboks 13
6200 Aabenraa
medlemsadm@adoption.dk
35 29 49 52

KOLOFON

Redaktion:

Hovgårdsparken 53
2670 Greve
bladet@adoption.dk

Redaktionsmedlemmer:

Heidi Senderovitz 60 72 90 05
Hovgårdsparken 53 (kontakt efter 19)
2670 Greve

Anne-Louise Linnemann Bech 39 61 03 61
Enighedsvej 49B
2920 Charlottenlund

Anne Marie Andresen 38 79 97 35
Raunstrupvej 6 (kontakt 17-19)
2720 Vanløse

Lykke L. Pedersen 45 85 12 79
Brede 65
2800 Kgs. Lyngby

Pia Reinholm Jensen 47 74 23 53
Elverdamsvej 3A (kontakt 17-19)
3300 Frederiksværk

Anna Carolina G. Nielsen 40 17 70 47
Nordre Jernbanegade 13A, 2.tv.
3400 Hillerød

Ansvarshavende for dette nummer:

Anne Marie Andresen

Medlæser:

Pia Reinholm Jensen

Grafisk produktion:

Eks-Skolens Trykkeri ApS 35 35 72 76
Oplag: 4.300 stk.

Adresseændring, udmeldelse m.v. bedes meddelt medlemsadministrator på e-mail medlemsadm@adoption.dk.

Abonnement kr. 425,-
Medlemskab inkl. blad kr. 425,-
Annoncepris Kr. 10,- pr. spaltecentimeter.

Bladet modtager altid gerne billeder. Hvis du ønsker fotografens navn nævnt, skal det anføres. Husk at oplyse om navn, adresse, motiv, afgiverland og tidspunkt. Bladet (inklusive billederne) lægges altid efterfølgende på www.adoption.dk.

Artikler i bladet udtrykker forfatterens synspunkter og ikke redaktionens eller foreningens. Redaktionen forbeholder sig ret til almindelig korrekturlæsning af indkomne artikler.

Bladet udkommer i februar, april, juni, september, oktober og december.

Forsiden: Ea Samrawit, 5 år, født i Etiopien.

NÆSTE DEADLINE:

10.05.14

Du kan melde dig ind i Adoption & Samfund på www.adoption.dk, eller brug koden her:

Jeg holder af hverdagen ... mest af alt holder jeg af hverdagen ...

Ovenstående linjer stammer fra et digt af Dan Turèll.

At holde af hverdagen er at høre latteren fra mine yngste børn, når de forårskåde tager årets første hop på trampolin. Det er at høre et lille undertrykt fnis, når jeg mega klodset forsøger at spille med i Minecraft på iPad'en. Det er, når jeg endnu engang noterer mig, at forrådet af linealer er sluppet op, og ungerne skoletasker i øvrigt for 117. gang ligner bombekrater.

Så er det, at jeg mest af alt holder af hverdagen.

Den 25. marts afholdt Adoption & Samfund en høring på Nationalmuseet i København med titlen: „Hvad skal et videns- og formidlingscenter for adoption indeholde”? Næsten 100 deltagere mødte op, og der skal lyde en stor tak på Adoption & Samfunds vegne til oplægsholdere, paneldeltagere og alle jer, der i øvrigt deltog denne eftermiddag.

I Adoption & Samfund ønsker vi os et videns- og formidlingscenter for adoption, fordi organisationen er sat i verden for at støtte adoptionsidéen. Vi arbejder for, at børn, hvor end i verden de måtte befinde sig, kan få en ny familie, når der ikke er familie eller adoptanter i hjemlandet til at tage sig af dem – ligesom vi arbejder for national adoption her i Danmark.

Desværre får ikke alle børn, som reelt har behov for en sådan, en ny familie at vokse op i. Derfor har vi også en opgave i Adoption & Samfund med at skabe større forståelse for og en positiv holdning til adoptionsidéen. I øjeblikket er den internationale formidling af børn faldet meget, og det betyder blandt andet overfyldte børnehjem med utilstrækkelige ressourcer i et land som Etiopien. Her kan Danmark tage et større ansvar end tilfældet er i dag.

Der er mange udfordringer i en adoptionsproces, der kræver en adoptionsfaglig og velkvalificeret tilgang. Disse udfordringer kan vi løfte bedre med oprettelsen af et uafhængigt og tværfagligt videns- og formidlingscenter for adoption. Dette være sig vedrørende formidling, støtte til børn, unge og voksne adopterede, men også hjælp til adoptanter, daginstitutioner, skoler, sagsbehandlere og fagfolk.

Psykolog May Britt Skjold gjorde gældende til høringen, at de fleste adoptioner går godt, men hun gjorde det også klart, at vi lytter for lidt til voksne adopteredes oplevelser med at være adopteret – og at vi har en fælles udfordring

i forhold til at lytte til hinanden i stedet for at kæmpe om magten til at definere, hvad adoption er. Det er der ingen enkeltstående faglighed, der har den fulde forståelse af. Det kræver åbenhed og samarbejde. Det vil vi i A&S arbejde for i bestræbelserne på at få etableret et videns- og formidlingscenter for adoption.

Jeg vil lade Dan Turèll slutte denne leder – med en lille tilføjelse:

*Jeg holder af
hverdagen
Jeg er vild med den
Hold da helt ferie hvor
jeg holder af hverdagen
Jeg holder stinkende meget
af hverdagen
... i min adoptivfamilie*

Jens Damkjær
Formand for Adoption & Samfund

ET TOMRUM

der trænger til at blive fyldt ud

Skal et videns- og formidlingscenter for adoption især samle viden om psykologiske aspekter, der vedrører børn og unge? Skal det handle om hele det livslange forløb, adoption er? Og hvad er der politisk opbakning til? Der var mange ting på dagsordenen, da Adoption & Samfund var vært ved en høring på Nationalmuseet i København.

Af Gunhild Korsgaard

Pengene til et nyt videns- og formidlingscenter for adoption hænger ikke løst hos de tre politiske repræsentanter fra Christiansborg, som deltog i Adoption & Samfunds høring om netop sådan et center i slutningen af marts.

Selv om Camilla Vest, Enhedslisten, udtrykte en „forsigtig positiv“ holdning over for et nyt, uafhængigt videnscenter, og Mai Mercado, de Konservative, mente, at høringen viste „et tomrum, der trænger til at blive fyldt ud“, havde de to politikere fra hver sin side af det politiske spektrum ikke lyst til at udstede tomme løfter.

Det samme sagde Astrid Krag, repræsentant for regeringspartiet Socialdemokraterne og tidligere sundhedsminister.

„Adoption er et følelsesfyldt område, og det kan være svært at få en rolig, kvalificeret debat om det. Der er udtrykt mange ønsker til, hvad et videns- og formidlingscenter skal kunne, og de stritter måske lidt i mange retninger. Jeg tror, vi har brug for at blive lidt klogere på, hvad det er for en viden, der er brug for,“ sagde Astrid Krag.

Hun mødte op til høringen for partikollegaen Pernille Rosenkranz-Theil, der var på rejse. På samme måde var Camilla Vest substitut for Pernille Skipper fra Enhedslisten, der også var på rejse.

Skarpere på hvem?

Der var stor interesse for Adoption & Samfunds høring, og rigtig mange – helt åbenlyst flest kvinder – mødte frem den 25. marts på Nationalmuseet, hvor høringen fandt sted i Biografsalen under overskriften „Hvad skal et Videns- og Formidlingscenter for Adoption indeholde?“.

Efter en række oplæg blev der åbnet for spørgsmål til et blandet panel af praktikere og politikere, og spørgelysten var så stor, at høringen blev forlænget ud over de to timer, der oprindeligt var afsat. Som travl politiker måtte Astrid Krag dog forlade Nationalmuseet som planlagt for at nå sit næste arrangement. Og derfor fik hun sit sidste ord før alle andre.

„Adoption er et komplekst område, og jeg tror, det bliver nødvendigt at finde ud af, hvem det er, der skal have gavn af den viden, der samles i et videnscenter. Det er nødvendigt, at I i Adoption & Samfund bliver endnu skarpere på det spørgsmål“, sagde Astrid Krag

Lidt senere tilsluttede Mai Mercado sig med ordene: „Jeg er i dag blevet overbevist om, at der er et behov for at generere viden om adoption“.

Camilla Vest understregede, at det ville være „useriøst at love, at et nyt videnscenter om adoption omgående vil komme på

Jens Damkjær, formand for Adoption & Samfund, nærer et stort ønske om et videns- og formidlingscenter for Adoption.

„Hvem skal have gavn af et videnscenter?“, spørger Astrid Krag, som er sendt i byen af socialdemokratiet.

finansloven“, og hun mente ligesom de andre Christiansborg-repræsentanter, at det vil være en god ide at vente med at tage store beslutninger, før en ny helhedsanalyse om adoption er færdig.

Politikerne henviste nemlig flere gange til helhedsanalysen af adoptionsområdet, som blev bestilt af justitsministeren sidste år. Helhedsanalysen forventes færdig indenfor overskuelig tid, måske endda inden sommerferien, og den vil blandt meget andet komme ind på, hvordan viden og adoption kan samles ét sted. (Se tekstboks i forbindelse med denne artikel)

Ikke en beskyttet titel

Lige meget hvor stort eller hvor lille et nyt videnscenter om adoption eventuelt vil

blive, vil forventningerne til og ønskerne om indholdet være meget høje. Det viste både udtalelser fra oplægsholdere og de mange spørgsmål og kommentarer fra høringens deltagere.

Og hvad et videnscenter egentlig er, ligger ikke fast på forhånd, fortalte Ole Steen Nielsen, leder af det næsten ti år gamle Nationale Videnscenter for Inklusion og Eksklusion.

„Et videnscenter er ikke en beskyttet titel, og det kan have mange nuancer. Jeg mener, det ligger i et krydsfelt mellem forskning og

ETIK
ADOPTIONSTREKAN
HELHEDSANALYSE
MISTET SPROG
IDENTITETSUDVIKLING
ADOPTIONSHISTORIE
VIDENSCENTER
NYSGERRIGHED
RACISME
VISIONER

praksis, og at det, videnscenteret beskæftiger sig med, skal kunne bruges ude i samfundet”, sagde Ole Steen.

„Et videnscenter er ikke et elfenbenstårn. Det skal arbejde i et tæt samarbejde med dem, der er berørte”, sagde han også i sit oplæg.

Set i den sammenhæng er Adoption & Samfunds forslag til et videnscenter yderst beskedent med et fast personale på kun to og en halv person og et driftsbudget for det første år på 3,5 millioner kroner.

Rådgivning på alle planer

De få ansatte i et nyt videnscenter vil få sindssygt travlt, hvis de skal beskæftige sig

med alle de ting, der kom op på høringen på Nationalmuseet.

Asger Møller Madsen, der både er adoptivfar og nybagt medlem af kommunalbestyrelsen i Jammerbugt Kommune, valgt for Venstre, tog for eksempel et meget personligt og konkret udgangspunkt på høringen.

„Vi adopterede to piger fra Indien i 2002 og har haft mange kampe med systemet op gennem deres opvækst. Jeg kan ikke lade være med at tænke på, hvordan det var gået, hvis der havde været et videnscenter at trække på”, sagde Asger Møller Madsen. Han refererede til særlige psykologiske reaktionsmønstre, PPR-rådgivning og tilfæl-

digheder, der havde ført familien til adoptionsfaglig rådgivning.

Psykolog May Britt Skjold talte om et videnscenter, der rækker meget længere ud end kun børnehave- og skoletiden.

„Der skal ikke herske tvivl om, at det er behov for et videnscenter. Adoption er et livslangt forløb, og derfor skal et center også handle om unge og voksne adopterede vilkår. Vi må tænke bredere”, sagde May Britt Skjold.

„Det, der mangler, er meget mere forskning i Danmark. Hvis vi skal formidle viden, skal vi have viden, og det kræver forskning. Danmark er et u-land på vidensområdet”, mente May Britt Skjold.

Camilla Tved, Enhedslisten, rejste spørgsmål om åben adoption og racisme i en „hvid” hverdag, mens Astrid Krag gerne ville høre, hvad det er for viden, Ankestyrelsen, Sundhedsstyrelsen og andre eksisterende organer ikke har, som det ser ud i dag.

„Jeg synes, I siger kloge ting, men samtidig ikke ved nok om, hvad I vil med et videnscenter”, sagde Astrid Krag i en direkte kommentar til Adoption & Samfund.

Mange ting blev vendt og kommenteret, andre blev bare præsenteret, mens der for endnu flere emners vedkommende kun var tid til at løfte en flig af en måske vigtig diskussion. Det generede dog ikke den konservative Mai Mercado, der følte, at formålet med hendes tilstedeværelse på høringen blev opfyldt.

„Formålet med at være her i dag er i høj grad at lytte. Og det synes jeg er vigtigt for mig som politiker, der skal være med til at træffe beslutninger”, sagde hun. ■

HELHEDSANALYSE OM ADOPTION PÅ VEJ

„Det er vigtigt, at den viden, der allerede findes om adoption i dag, på bedst mulig måde kanaliseres hen, hvor der er behov for den”.

Sådan står der blandt meget andet i kommissoriet for en ny helhedsanalyse om det danske adoptionssystem, som der arbejdes på lige nu. Helhedsanalysen blev sat i gang sidste år og forventes færdig i år, måske endda inden sommerferien.

Den blandede arbejdsgruppe, som arbejder med analysen, skal kigge på, hvordan „den eksisterende vidensformidling” kan blive bedre, og også pege på, hvor der er brug for forskning om adoption og den danske adoptionsproces.

Der er derfor god grund til, at de politiske repræsentanter, som deltog i Adoption & Samfunds høring om et nyt videns- og

formidlingscenter, flere gange henviste til helhedsanalysen. Baggrunden for helhedsanalysen er både adoptionsbureauernes økonomi og struktur samt de meget omtalte enkeltstager, der ikke har været til adoptivbørnenes bedste.

Det er et bredt spektrum af elementer i det danske adoptionssystem, der skal belyses og overvejes, fremgår det af arbejdsgruppens kommissorium. Det betyder, at gruppen skal beskæftige sig med, om de krav, der stilles til adoptanter, er gode nok, om det er muligt at indføre åbne adoptioner, især for større børn, om en række juridiske aspekter, om tilsyn – og altså også om at få samlet den viden om adoption, som allerede eksisterer i dag.

Arbejdsgruppens kommissorium fylder i alt 11 sider.

Et engageret panel diskuterer adoption nu og i fremtiden.

Adoption og motorik

Vores primære sanser udvikles allerede i fostertilstanden, og de skal stimuleres gennem hele livet. Som forældre til et adoptivbarn kender vi ikke hele barnets historie, vi ved ikke, om barnet har fået de stimuli, som er livsnødvendige for tilknytning, trivsel og udvikling. Barnets tilstand i forhold til de primære sanser kan vi aflæse, så snart vi lærer barnet at kende, hvis blot vi har den viden, der skal til, og kender de faggrupper, som kan hjælpe.

Med denne artikel vil vi som henholdsvis mor og motorikvejleder fortælle vores historie om, hvordan motorik har været med til at give større trivsel for Silas og omgivelserne en større forståelse for hans adfærd.

Af pædagog Dorte Windahl Hansen og motorikvejleder Tania Lisberg Christiansen

Verdens bedste julegave (Tania)

Få dage før jul 2010 fik vi, efter 2 år på Vietnam-ventelisten, den længe ventede opringning, og lykken kom i form af en lillebitte smuk dreng. Der gik 6 måneder, før vi fik grønt lys til at rejse ud for at blive forenet med vores søn. Og der sad han, vores lille 11 måneders guldklump, og med kæmpestore nysgerrige øjne kiggede han op på

os, og snart lå han i min mands arme. Han kiggede og kiggede på sin nye far, og pludselig tog nysgerrigheden over, og skægget, næsen og munden blev udforsket med de små slanke fingre. Så blev det min tur, og mit hjerte smeltede. Jeg var ikke et sekund i tvivl om, at jeg fra det øjeblik var mor, hans mor. Og han var min søn. Silas' tilknytning til os startede i det øjeblik, han blev puttet ned i bæreselen i retssalen, og de tre første uger i Vietnam som lille ny familie var udelukkende på Silas' præmisser. Dagene gik okay

med at lege, sove og spise, men om aftenen og natten kom angsten, sorgen og savnet, og Silas skreg og skreg, han kaldte efter sin plejer fra børnehjemmet og rakte sine små arme ud efter hende. Han var dybt ulykkelig og græd hver aften og nat i de to første uger, men i den tredje og sidste uge var det, som om han havde accepteret, at nu var alting forandret. De første mange måneder hjemme var rigtig hårde med sorg, skrig og skrål. Silas ville/kunne ikke sove ret længe ad gangen, hverken om dagen eller om natten. Han var hele tiden på vagt, og hele hans lille system arbejdede på højtryk – for tænk, hvis vi var væk, når han vågnede. Angsten for at miste var altoverskyggende. Det var hårdt for alle, men samtidig var hvert et minut også utrolig fantastisk og intenst, fordi han var vores. Vores midte, vores mening med livet.

Start i vuggestuen (Tania)

7½ måned efter vi kom hjem fra Vietnam, startede Silas i DII Kælkebakken. Jeg var slet ikke klar til, at et nyt kapitel allerede skulle skrives. Men jeg vidste også, at tiden var

inde. Det viste sig, at Silas var startet i den mest forstående integrerede institution, man som adoptivforældre kunne ønske sig. Fyldt med engagerede, lydhøre og fagligt dygtige pædagoger. I indkøringsfasen var jeg over for Silas meget bevidst om at italesætte og anerkende hans vigtige tilknytning til hans primærpædagog Mette, og Mette var eminent til at byde sig til uden at presse på. Hun udstrålede stabilitet, ro, tålmodighed og åbenhed, og det var præcis det, Silas havde behov for. Og hurtigere end forventet pendlede Silas fortroligt mellem Mette og mig.

Som forældre ønsker man kun det allerbedste for sine børn, og som forældre til et adoptivbarn stikker det ønske endnu dybere, for man ønsker for alt i verden ikke, at ens guldklump skal opleve svigt igen. Derfor ramte mig det hårdt, da Dorte, pædagog og motorikvejleder i Kælkebakken, anerkendende henledte vores opmærksomhed på den indre uro, Silas besad, og behovet for, at han blev trænet og stimuleret motorisk. Jeg er fysioterapeut, og jeg

følte, jeg burde have set det. Vi var Dorte dybt taknemmelige for at have gjort os opmærksom på Silas' motoriske udfordringer – og det skulle vise sig at blive vendepunktet for de søvnløse nætter og den konstante motoriske uro.

„De primære sanser er fundamentet for barnets trivsel og udvikling. Disse sanser udvikles allerede i fostertilstanden, og de skal stimuleres gennem hele livet.“

Motorikvejleder i Kælkebakken (Dorte)

Da Silas startede i vuggestuen, mødte jeg ham kun på afstand. På sidelinjen spærrede Mette og jeg med hinanden, jeg observerede og kom med input. Silas var en glad og nysgerrig dreng med glimt i øjnene, men han var også en lille loppe. Han var ivrig og nysgerrig, hoppede afsted, var altid i bevægelse. Han sugede alle sanseindtryk til sig, men pludselig, når man syntes, det gik allerbedst, kollapsede hans lille verden, for han formåede ikke at sortere i alle de sanseindtryk, han fik. Han kastede sig på gulvet, kastede med ting, græd og skreg og ville have sin mor. Denne reaktion kunne også komme, hvis han blev super glad eller ked af det, altså når følelserne

Samarbejdet mellem faggrupper og forældre har båret frugt i forhold til Silas' motorik.

var for voldsomme. Når han havde det sådan, duede ord ikke, i stedet prøvede vi at nå ham gennem stimuli på labyrint – og følesansen. Han fik en pude med „pigge“ at sidde på til samling, og når vi skulle spise, og det var en god hjælp. Som tiden gik, lærte vi Silas så godt at kende og han os, at vi kunne se, hvornår der var optræk til overstimulation. Vi gav ham massage eller gyngede ham, inden han skulle deltage i samling og planlagte aktiviteter, vi gav ham pauser undervejs eller 5–10 minutter med træning på de primære sanser. Disse tiltag hjalp ham meget, ikke mindst fordi mor og far samtidig trænede/stimulerede ham på de to sanser derhjemme. Denne intensive stimulering af de primære sanser gav pote.

Teorien bag (Dorte)

Som pædagog og motorikvejleder i Stavtrup dagtilbud møder jeg rigtig mange børn i alderen 0-6 år, hvilket er en fornøjelse. Motorik er i min optik ikke med fokus på, om børnene kan kravle, gå, løbe og hoppe – det er med udgangspunkt i børnenes primære sanser (følesansen, labyrintsansen og kinæstesisansen) og i børnenes trivsel og udvikling. De primære sanser er fundamentet for barnets trivsel og udvikling. Disse sanser udvikles allerede i fostertilstanden, og de skal stimuleres gennem hele livet. Dysfunktioner i sanserne kan være medfødte, eller de kan skyldes understimulation. Er sanserne ikke normaliseret gennem stimulation, sættes barnets alarmklokker i hjernen i gang, hvilket giver problemer på hjernestammene-niveau. Barnet vil reagere reflektorisk, og dets handling vil ikke nå storhjernens, når sanserne påvirkes, hvilket hindrer en optimal trivsel, leg, læring og sociale kompetencer. Børn kan som følge deraf være hyperaktive (altid i gang) eller det modsatte hypoaktive (passive og tilbagetrukkede), de kan have svært ved at koncentrere sig, være meget udadreagerende og „flygte“ eller indesluttede og „fryse“, de kan have svært ved at indgå i sociale relationer, sover dårligt m.m. Det skal vi som forældre og pædagoger undre os over og reagere på, fordi der er en mulighed for at hjælpe barnet, så det bliver mødt og forstået.

Motoriktræet

Motorikteorien er med udgangspunkt i Anne Brodersen og Bente Pedersens motoriktræ. Følesans og labyrintsans, barnets reflekser og reaktioner ligger helt nede i roden af træet sammen med arousal. Arousal betyder vågenhed, modtagelighed for sansindtryk, parathed. Mange adoptivbørn er udfordret på deres koncentration, og forudsætningen for koncentration er en normal arousal. Silas har en høj arousal.

Arousal kan påvirkes fra hjernestammen og dermed gennem føle- og labyrintsansen. I denne artikel er det netop de to sanser, vi omtaler og har arbejdet med.

Følesansen dækker både det at blive rørt ved og det, vi føler indeni. Berøring er livsvigtig, og gennem massage lærer børnene at slappe af og tage imod. En rolig berøring skaber balance mellem stress og afspænding, og det er med til at dække barnets behov for nærhed og tryghed. De skift, et adoptivbarn har haft, påvirker følesansen og tilknytningen, hvilket kan påvirke barnets selvværd og adfærd. Forældre skal derfor have fysisk kontakt med deres barn. Barnet skal kunne lide berøring som f.eks. knus, massage og et bad. Der skal være faste og rytmiske rutiner, så barnet føler sig tryk, mødt og set. Labyrintsansen fortæller hjernen om hovedets bevægelser, som er ledende for kroppens bevægelser, den er en del af vores balance – både den indre og den ydre balance. For at kunne deltage i leg og aktivitet er det specielt vigtigt for børn, at de kan lide at have hovedet både op og ned, de skal kunne vugge, gynges, snurre og vippe, danse og løbe uden at blive utilpas, og det kan de kun, når labyrintsansen er velstimuleret – ellers er hjernen ikke modtagelig for andre input end dem, der kommer fra denne sans, hvilket sætter hjernen i alarmberedskab. Nogle børn er altid i fart og elsker at gynges vildt og suser afsted, og her er det vigtigt at være opmærksom på, om de også kan være i de langsomme bevægelser uden at føle ubehag – vores børn skal nemlig kunne lide både de langsomme og de hurtige labyrintbevægelser for en optimal trivsel.

„Vi startede træning af følesansen, mens Silas var pakket ind i et tæppe og lavede faste tryk uden på tæppet.“

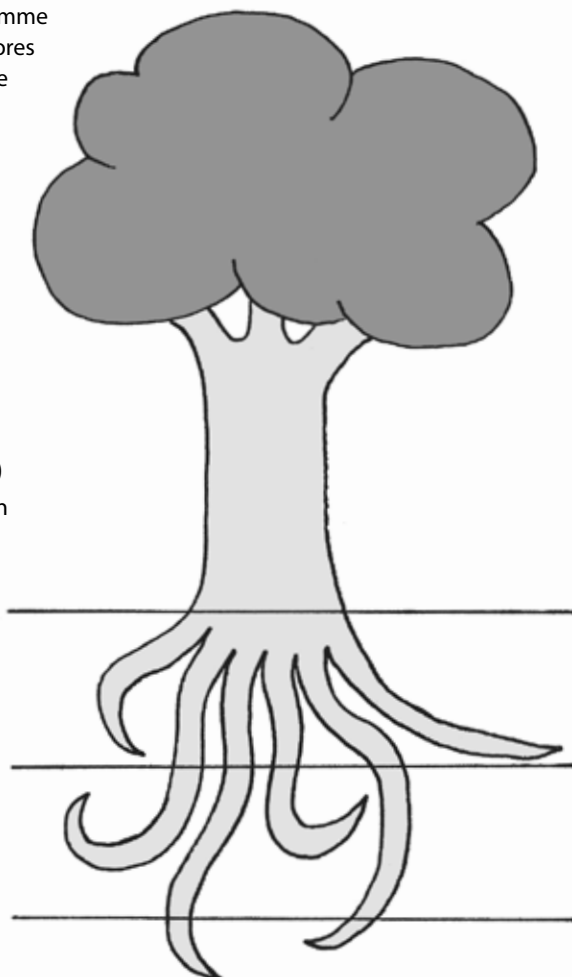
Styrkelse af Silas' motorik (Dorte)

I starten i vuggestuen ville Silas kun berøring, når han selv tog den. Det er en naturlig reaktion, indtil man føler sig tryk, men derefter må man ikke tænke: Så venter jeg, til han kommer til mig – endelig ikke, det er omsorgssvigt. Da Silas var tryk ved vuggestuen, var vi nødt til at forholde os til hans følesans og finde en vej ind til at normalisere den. Kunsten var at finde de hænder, som passede til ham. Nogle kan lide blide strøg, andre har brug for faste hænder, børster eller bolde.

Vi startede træning af følesansen, mens Silas var pakket ind i et tæppe og lavede faste tryk uden på tæppet. Herefter kunne vi få lov til at give bold- og klappemassage uden på tøjet og langsomt, ganske langsomt kunne vi komme ind og få lov til at give hudhærdning/massage.

I forhold til labyrintsansen blev jeg som motorikvejleder udfordret. Det var svært at finde ud af, hvordan jeg skulle nå ind til Silas. Silas ville ikke sove i sin krybbe i vuggestuen. Ligeså snart vi ville putte ham og give ham et tiltrængt hvil, blev han billedeligt talt helt levende. Han ålede og snoede sig, skreg og gjorde alt for at slippe for at blive puttet – og sove nægtede han. Det var rigtig hårdt for alle, for drengen var jo træt og trængte til en pause. Jeg blev draget ind i det og fik at vide, at jeg måtte gøre, hvad jeg ville, bare jeg fik ham til at sove.

Hvad gør man så? Jeg tog Silas og hans dyne med ned i vores motorikrum og fandt en siddehængekøje, som kunne snurre rundt og svinge i alle retninger. Min umiddelbare tanke var at dæmpe ham, vugge ham i søvn som alle andre – men jeg blev klogere, jo mere stille det blev, jo mere urolig blev Silas. Gode råd var dyre, og mens jeg tænkte, gav jeg gyngen en ordentlig snurretur. Der gik to sekunder,

og Silas sov, jubiii. Det, der skete, var, at vi tog udgangspunkt i det tempo, Silas var i, og hvor han følte sig tryk. Hvilket giver et godt billede af, hvor megen uro han havde i kroppen på det tidspunkt, og det var der, jeg blev snydt. Jeg viste jo godt, at Silas var en lille „loppe“, men jeg havde ikke med det blotte øje set, han var så udfordret på labyrintsansen. Herefter kunne vi sætte ham ned i tempo og træne ham/berolige hans hjernestamme. Det var en fantastisk oplevelse at se så lille et tiltag have så stor effekt, og i dag kan Silas bruge den dæmpende labyrinttræning til at finde ro og tryk. Når det var andre end Mette og mig, der skulle gynge ham, mislykkedes det ofte, fordi deres gyngen var for rolig, Silas græd og løb væk, men efter et stykke tid havde alle lært at gynge „rigtigt“.

Motorik hjemme (Tania)

Den megen motoriske træning og sansestimulering Silas fik, mens han var i vuggestue havde en tydelig effekt på Silas og hans evne til at være i sig selv og i de udfordringer, omgivelserne konstant bød ham. Vi fik et øvelsesprogram af Dorte, som vi fulgte slavisk. Det var dog ikke altid, Silas kunne rumme det, og ofte sagde han blot: Mette/Dorte har givet mig massage i dag. Vi vidste dog, hvor vigtigt stimulering af de primære sanser var, så vi forsøgte at få det ind i hverdagen gennem leg. Hver gang, der skete noget nyt enten i vuggestuen eller hjemme, kom det blandt andet til udtryk i meget urolige nætter, hvor Silas kun ville sove helt tæt op ad mor. Men over tid oplevede vi, hvordan han langsomt fandt mere og mere ro i sig selv og opbyggede en selvtillid og tro på, at han kunne rumme, som den han var. Den største forandring var hans søvnmønster. Han var nu naturligt træt og utrolig velstimuleret efter en begivenhedsrig dag i vuggestuen – og faldt hurtigere og hurtigere i søvn om aftenen og sov om natten med færre og færre opvågninger.

Vi havde et helt fantastisk samarbejde med pædagogerne i vuggestuen med daglig dialog om deres oplevelser og om vores. Vi oplevede en daginstitution, som satte fagligheden i højsædet, en Mette og en Dorte, som aldrig gav op – og som ville Silas. Der blev fundet ressourcer til, at Mette kunne tilegne sig mere viden om adoption ved at deltage i en temadag om adoption, både Mette og Dorte læste og hentede viden i Adoptionshåndbogen, og Mette kom med mig til PAS konsultation ved Gitte Frost, hvor vi bl.a. fik os en rigtig god snak om den optimale overgang fra vuggestue til børnehavn. Vuggestuen havde allerede vurderet behov for og søgt om 3 ekstra måneder i vuggestuen, hvilket vi var utrolig

glade for. Til vores store glæde søgte vuggestuen ligeledes om støttetimer i 2 måneder til Silas, og der blev lagt et program for Silas' overgang til børnehaven, som indeholdt alle de vigtigste elementer for en optimal overgang.

Fra vuggestue til børnehavn (Dorte)

Vi fik tildelt 15 ekstra timer om ugen til at give Silas en tryk overgang til børnehaven. Timerne blev givet til Mette, så hun kunne være bindeled mellem vuggestue og børnehavn. En måned med støttetimer i vuggestuen og en måned i børnehaven med støttetimer. I denne periode fik Silas rigtig meget motorisk træning for at styrke hans sanseintegration inden flytningen til børnehaven, træning i sociale relationer og tryk ved nye børn og voksne. Han kom dagligt ned i børnehaven, og når Mette vurderede, at Silas var mættet af nye stimuli, gik de tilbage i vuggestuen, hvor Silas fik massage, fodbad eller gyngeture.

„ ... når Mette vurderede, at Silas var mættet af nye stimuli, gik de tilbage i vuggestuen, hvor Silas fik massage, fodbad eller gyngeture.“

Når der var faldet ro på ham, var det tid til at snakke om de nye oplevelser, og måske gik de i børnehaven igen for at sanse/lære mere nyt. Mette skrev i en notesbog om dagens oplevelser, hun skrev om Silas reaktionsmønstre, hvad de havde trænet, og illustrerede ofte med billeder m.m., så dagen kunne italesættes og følges op på hjemme, og forældrene skrev tilbage om blandt andet reaktionsmønstre. Silas klarede skiftet til børnehaven rigtig godt, dog oplevede vi de samme reaktionsmønstre i hans adfærd, som da han startede i vuggestuen. Nu kunne vi dog hjælpe ham bedre både gennem motorisk træning, som han var blevet tryk ved, og via den viden om adoptivbørns reaktionsmønstre, vi havde fået gennem PAS-konsultation og sparring med Silas' forældre. Som motorikvejleder vil det ikke undre mig, hvis Silas får de „gamle u hensigtsmæssige“ reaktionsmønstre hver gang, han bliver overstimuleret, og der sker skift i hans liv. Men vi ved, Silas ikke er uopdragen eller på tværs, han har bare brug for at blive læmpet på hjernestammeniveau på grund af hans lange rejse i starten af livet. Jo ældre han bliver, jo bedre kan han selv mærke sine behov og selv søge den stimulus, han har brug for, når hverdagen bliver uoverskuelig. Jeg kommer til at følge Silas' motoriske udvikling også i børnehaven og kan også

her vejlede pædagogerne og forældrene i Silas' aktuelle behov på dette område.

Motorik gav en vellykket start på institutionslivet (Tania)

Den første tid i børnehaven reagerede Silas hjemme med urolige dage og nætter og total omklamring af mig både dag og nat. Men til forskel fra tidligere var han nu bedre rustet til at klare forandringen og faldt hurtigt til ro i det. I starten søgte han dagligt hen til Mette, og det var kun Ole, hans nye primærpædagog, som han havde tillid til. Han åbnede dog overraskende hurtigt op for de andre nye pædagoger, og jeg er overbevist om, at et afgørende punkt var en episode, hvor Silas kom til at stikke en perle op i sin næse. Silas blev rigtig bange og var i følelserne vold. Helle tog en grædende Silas med hen i vuggestuen – egentlig bare for at spørge Mette, om Silas kunne pudse næse. Det, Silas til gengæld oplevede, var, at Helle hjalp ham derhen, hvor han følte sig allermost tryk. Han følte, at hun bragte ham hen til hans Mette, og at Helle kunne han regne med. Det skabte en tillid og tryk til hende, og som ringe i vand blev tilliden til de andre pædagoger i børnehaven skabt. Nu er blot bevidstheden om Mette nok. Til vores store glæde er børnehavpersonalet lige så fagligt engageret som i vuggestuen og har taget alle gode råd fra både Mette og Dorte til sig. Der er sidenhen blevet afholdt PAS-undervisning for alt personalet i børnehaven, og vi oplever, at børnehavepædagogerne har fået et endnu bredere fagligt fundament at agere ud fra.

Midt i overgangen fra vuggestue til børnehavn siger Silas glad og stolt til mig: Mor, jeg er sååå heldig. Jeg er 3 år, og jeg har 3 moar': Dig mor, Vietnam-mor og min Mette. Der er ingen tvivl om, at Silas' tilknytning til Mette har været altafgørende for, at den sansemotoriske træning, som Mette og Dorte samarbejdede om, lykkedes så godt. Dorte har desuden anvendt kinesologi til at afbalancere Silas' labyrintsans, og det har haft en helt fantastisk effekt på Silas' indre ro. Som forældre kan man kun blive glad om hjertet, når man hver evig eneste dag henter en velstimuleret, rolig og super glad søn. ■

KONTAKT

Vil du vide mere om forløbet, kan Dorte Windahl Hansen og Tania Lisberg Christiansen kontaktes her:

*dorthe@windahl-motorik.dk
tanialisberg@live.dk*

FOTO ILLUSTRERER IKKE ARTIKEL

Tilde, 8 år, født i Etiopien.

FOTO ILLUSTRERER IKKE ARTIKEL

Cody Emil elsker fodbold. Han er 2 år og født i Sydkorea.

FOTO ILLUSTRERER IKKE ARTIKEL

Mads, 13½ år, født i Vietnam.

FOTO ILLUSTRERER IKKE ARTIKEL

Andrea er 6½ år og født i Kina. Det er dejligt at sidde og tørre i solen, når man lige har været i poolen.

FOTO ILLUSTRERER IKKE ARTIKEL

Luisa og David, født i Colombia.

Kritiske røster

Anmeldelse af *Social Kritik* nr. 137 – februar 2014

Pris: 110 kr.
Hjemmeside: www.socialkritik.dk

Der råbes højt på adoptionsområdet. Der råbes højere og højere, og hvor fugle og fisk tidligere kunne mødes, befinder de sig nu, hvor de føler sig mest komfortable. Hver især har de en sandhed. Mange forsøger at finde vej i et meget kompliceret felt, og det er derfor kærkomment, at magasinet *Social Kritik*, som er et tidsskrift for social analyse og debat, i sit februarnummer har sat fokus på adoption i nye perspektiver.

Relationer og identitet

Magasinet stiller i en række artikler og bog-anmeldelser skarpt på de relationer, der har betydning for barnet; de relationer, der er identitetsbærende og følelsesmæssigt bærende. Er kernefamilien at foretrække som ramme om et barns opvækst, eller kan institutionspersonale udgøre en familie? Hvordan står den oprindelige familie i forhold til adoptivfamilien?

I artiklen *Adoption som en retlig institution* diskuterer Stine Jørgensen således barnets rettigheder i forhold til adoption, og hun påpeger vigtigheden af, at det bevarer meningsfulde relationer, som har betydning, og at det selv er med til at vurdere relationerne. Stine Jørgensen påpeger, at relationer udvikler sig over tid, hvorimod adoption er en ekskluderende ejerskabsrelation, hvor man afskæres den tidlige identitet, og de oprindelige forældre sættes uden for indflydelse.

En af tekstens interessante fortællinger handler om en 17-årig, som har boet i en plejefamilie i det meste af sit liv. Familien ønsker at adoptere den unge, men den biologiske mor insisterer på, at de traumer og svigt, den unge har med i bagagen, er en væsentlig del af identiteten. En del, der ikke skal lukkes ude. Moren er således ikke interesseret i at hjemtage den 17-årige, men ønsker, at han skal bevare tilhørsforholdet til den oprindelige familie på godt og ondt.

Flere artikler og boganmeldelser cirkler om den oprindelige families rettigheder og indflydelse på barnets liv. At landet har penge nok, men fortsat ikke tilskriver enlige mødre forældreværdighed, er det sydkoreanske paradoks, og i artiklen *Adoptionshistoriens koreanske babyboks* af Boon Young Han symboliserer den boks, hvori man anonymt kan lægge sit barn, den uigennem-sigtige adoptionsproces og lovene, som

alligevel omgås. Registrering af nyfødte er nemlig påbudt i Sydkorea.

Diskussionen om hvem, der er egnet til at være forældre, vil aldrig blive færdig, og heller ikke homoseksuelle har gennem tiden været anset for egnede til forældreskab. I artiklen *Den egnede homo* påviser Michael Nebeling Petersen, hvordan homoseksuelle igennem flere diskurser er miskrediterede i forhold til forældreskabet. Og da de endelig kommer ind i varmen, er det på bekostning af de oprindelige forældre, ligesom det er med den ladning, at tosomheden, monogamiet og den naturlige lyst til reproduktion er et absolut, noget der ligger dybt i alle mennesker.

I forhold til spørgsmålet om det gavnlige i åbne adoptioner, som er meget aktuelt, får vi i *Social Kritik* anderledes etiske og historiske vinkler, som gør begrebet værdighed centralt i forhold til forældreskab og egnethed, og som leder tankerne hen på mulighederne for at etablere *extended families*, i hvilke såvel den oprindelige familie som adoptivfamilien har aktier, og i hvilke barnet i forhold til alder har mulighed for at ytre sig. Disse muligheder træder dog ikke i den meget teoretiske tilgang til stof-fet tydeligt frem, men måske er dette netop magasinet fortrin, idet artiklerne ikke lægger op til den sædvanlige mudderkastning.

Lovlig – kontra ulovlig overdragelse af børn

Den koreanske babyboks som symbol på adoptionsområdets uigennemsigthed underbygges af artiklen *Den kaotiske begyndelse* af Matilde Hørmand-Pallesen, Amalie Køningsfeldt og Amalie Linde. Artiklen beskriver, hvordan adoptionsfeltet udviklede sig i Danmark efter anden verdenskrig, hvor afrotyske børn i stort tal kom til Danmark som ferie børn for senere at blive anledning til en større adoptionsindustri i høj grad ledet af pioneren Tytte Botfeldt, som igen-mange år med myndighedernes viden fik lov til at formidle børn i en uklar kontekst – og senere uden om reglerne. Det er klart, at der er tydelige tråde til den kritiske formidling, der i de senere år er optrævlet i forhold til blandt andet Etiopien og Indien, og artiklen kalder på den revision af adoptionsområdet, som er under opsejling.

Tilknytning eller kærlighed?

Som adoptant er det artiklen *Forstyrret kærlighed* af Lene Myong og Mons Bissenbak-

ker, som handler om affektiv assimilation som et nyt ideal for international adoption, der rører mig mest og også provokerer mig mest. Artiklen påviser, hvordan der i de senere år er blevet sat lighedstegn mellem tilknytning og kærlighed. Udgangspunktet findes i vores eget blad (et tilknytningsnummer fra juni 2007), og forfatternes tekstanalyse viser, hvordan adoptivforældre ofte lettet beskriver, at barnet har sagt „Jeg elsker dig, mor“, hvorefter de groft sagt konkluderer, at tilknytningen er på plads. Der bliver altså sat lighedstegn mellem kærlighed og tilknytning.

Lene Myong og Mons Bissenbakker mener hermed, at man tvinger barnet ind i den nye familiesammenhæng, hvortil det skal assimileres – ikke integreres eller inkluderes. De mener, at kærligheden altid indeholder en ambivalens, at den aldrig kan være helt entydig. Derfor begår man mord på kærligheden selv og på det faktum, at barnet fortsat kan nære varme følelser for den oprindelige familie, som i øvrigt ikke i vores blad nævnes i forhold til tilknytning.

Som modstykke til kærligheden nævnes den vrede, en del adoptivbørn bærer på. Vreden bliver, siger Myong og Bissenbakker, fremstillet som et tegn på noget andet. For eksempel nævnes drengen, der i vrede råber, at han vil tilbage til Kina NU, mens forældrene opfatter det som tegn på angst for at miste adoptivfamilien og som et behov for bekræftelse af tilhørsforhold.

Sammen med de anmeldelser af ny litteratur, der også er at finde i bladet, giver *Social Kritik*s adoptionsnummer et godt indblik i adoption set med andre og mere teoretiske øjne. Som adoptant bliver man klogere, men personligt bliver jeg også træt. Som adoptivforældre er man for evigt i tvivl om, hvad der er det rigtige, hvordan man bør omtale den biologiske familie, hvad der er adoptionsrelateret, og hvad der ikke er, hvad der skal forstås på det psykologiske plan og oversættes, og hvad der er, hvad det giver sig ud for at være. Om adoption er det rigtige, eller om noget andet havde været bedre. Vi kan aldrig rigtigt vide det. Adoption skal være til barnets bedste, men det er vigtigt at pointere, at ønsket om adoption er et egoistisk ønske – ikke fordi vi er ligeglade med barnet, men fordi barnet ikke skal føle sig taknemmeligt. Adoption er ikke altruisme.

Adoptionsnummeret af *Social Kritik* rummer en enestående mulighed for at lytte til adopteredes kritiske røster og ad den vej forstå den vrede, som er, hvad den giver sig ud for at være. Lige meget hvad. ■

Noah, 5 år, født i Etiopien, elsker håndbold.

Niklas, 5 år, født i Sydafrika, nyder at sejle.

Oscar, 2 år, født i Kina.

IMENS VI VENTER ...

VERDENSBARN

Af Mette Lynggaard Stender

Jeg synes godt nok, at ventetiden på adoption er hård, og alle de følelser, man gennemgår, er ikke altid nemme at håndtere. Samtidig er det ikke altid, at ens omgivelser forstår situationen. For at vende en hård ventetid til noget positivt havde jeg et ønske om at få lavet et personligt billede, der symboliserer det, vi har gennemgået, og vores forventninger og drømme om fremtiden.

Derfor kontaktede jeg kunstneren Rikke Feld og fortalte hende om min ide; hun syntes heldigvis, at det var en spændende opgave, og ville gerne lave et billede til os.

Vi mødtes med Rikke Feld, og over en kop kaffe fortalte vi vores historie med en lang og opslidende fertilitetsbehandling, der gav os rigtig mange nedture. Det var en svær beslutning at opgive drømmen om at få et biologisk barn, men da beslutningen om adoption først var taget, følte det som en kæmpe lettelse og som det eneste rigtige for os. Derefter skrev vi nogle ord, som beskrev den proces, vi er i og har været igennem, og ud fra dette lavede Rikke Feld en blyantskitse og skrev bl.a. følgende:

„Jeg har fokuseret på den kæmpe glæde og spænding, I er igennem. Rejsen dertil har været svær og frustrerende, og den viser jeg ved at bruge baggrunden som en spiral. Rejsen starter inde i midten ved jeres hænder – her er starten fyldt med spidser og kanter. Bulerne på jeres vej bliver derefter mindre og mindre og forvandler sig til sidst til hjertet. Hele denne lange rejse forsvinder ned i det lille hus, som er symbol på kernefamilien. Jeg har valgt, at hjertet, I holder, er symbol på jeres barn, den største kærlighed, som I deler. Hjertet er samme farve som flaget i Nigeria.“

Billedet har været undervejs i over et halvt år, og som alle nok ved, er ventetiden i denne periode ikke ligefrem blevet nemmere. Derfor har vi også været nødt til at lave nogle ændringer i billedet. I stedet for at målrette billedet til et land, har vi gjort det lidt mere bredt, og heldigvis synes jeg, at det har gjort billedet endnu bedre. Hjertet med Nigerias flag er blevet ændret til et billede af kloden, og der ikke kommet nogen

Nigerianske symboler med i billedet, men i stedet en fin stork som et universelt symbol på det lille barn.

Billedet hænger i vores stue, og hver gang jeg går forbi det, glæder jeg mig over det flotte resultat og glæder mig til, at det bliver vores tur til at hente vores Verdensbarn. ■

Fortæl mor, om min mor

Forfatter: Anna-Marie Helfer
Forlag: Forlaget Cadeau
Pris: 139 kr.
Hjemmeside: www.forlaget-cadeau.dk

Bogen er en lille 'feel good-bog', som i børnesprog forklarer hittebarnets historie. Det er en fortælling fra adoptivmor til adoptivbarn om den biologiske mor, om hvordan det (måske) gik til først at være et hittebarn på en trappesten og dernæst blive adopteret af helt andre forældre og ende i et andet land. Det er den klassiske historie, og den er realistisk nok, selv om vi aldrig ved hundrede procent sikkert, hvordan det gik til, at vores børn pludselig lå på et trappetrin eller i en klosterskakt.

Fortællingen giver en meget god 'midtsvejsforklaring', når børnene når den alder, hvor de stiller os alle spørgsmålene om oprindelseslandet og har svært ved at finde sig selv i deres nye skoleverden, når man nu engang ser anderledes ud end skolekammeraterne.

Den er nem at læse – lix 9 – dvs. at børn i 1.-2. klasse kan læse den. Der er store flotte illustrationer i bogen. Da min søn i 3. klasse i øjeblikket selv laver boganmeldelser i skolen, har jeg også bedt ham læse bogen og lave en boganmeldelse, dikteret til mig:

„Historien handler jo om én som mig! Det kunne have været min historie, fordi den handler om et adoptivbarn. Nana er nysgerrig, og hun vil vide noget om sin mor

og far. Hendes biologiske mor er indianer fra Peru. Hendes biologiske mor afleverer hende til Søster Vita på et nonnekloster, og så bliver hun adopteret. Jeg forstår godt, at moderen græder, da hun afleverer Nana. Det er jeg sikker på, at min mor også gjorde dengang!”

Oliver giver bogen fem ugler! ■

BOGOMTALE

Gul udenpå

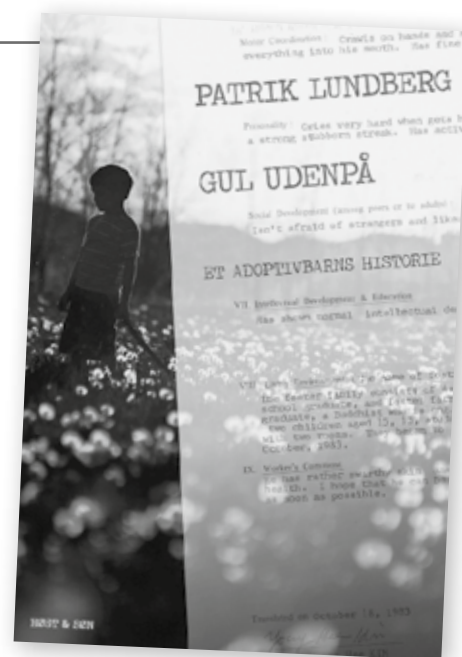
Forfatter: Patrick Lundberg
Forlag: Høst & Søn
Pris: ca. 200 kr.
Hjemmeside: www.rosinante-co.dk

En personlig historie om et adoptivbarns rejse tilbage til oprindelseslandet, om at være „gul udenpå, hvid indeni“, om en rejse til et land, han kun har hørt om. Om at være „sporløs“ og prøve at finde sine biologiske forældre.

Jong Dae er født i Sydkorea i 1983. Ni måneder gammel bliver han bortadopteret til Sverige og får navnet Patrik Lundberg. Da Patrik får mulighed for at studere i Korea, for-

andres alting. Han konfronteres med egne og andres fordomme såvel som med sandheden om sin biologiske familie. Hjemme er Sverige, men der føler han sig ofte udenfor, i Korea forstår han hverken sprog eller kultur, men pigerne behandler ham som en stjerne, fordi han kommer fra Europa.

„Gul udenpå“ er en fortælling om fremmedgørelse og tilhørsforhold. Om hvordan det er ikke at føle sig rigtig hjemme noget sted. Bogen udkommer i kølvandet på den adoptionskritiske debat i Danmark. Da bogen udkom i Sverige i begyndelsen af 2013 vakte den stor opsigt, og forfatteren blev interviewet af over 40 medier. ■

Phillip Huimeng og Nikolaj Zhenyu.

Ea Samrawit, 5 år og Mikias Isak 1½ år, begge født i Etiopien.

Følelsen Han

Forfatter: Eva Tind
Forlag: Gyldendal
Pris: ca. 200 kr.
Hjemmeside: www.gyldendal.dk

I sit nye værk Han udfordrer Eva Tind igen sin egen oprindelse. Denne gang tager hun på en rejse til det næsten lukkede Nordkorea i et forsøg på at fæstne en rod i sin afdøde biologiske fars fødeland.

I bogen veksler Eva Tind mellem henvendelser i du-form til den afdøde far, registrering af oplevelser og nøjagtige beskrivelser af de fotos, hun har taget, men skrevet under på aldrig at vise offentligheden.

Den nøgterne registrering levner plads mellem linjerne til læseren, som placeres i krydsfeltet mellem det synlige og det, der endnu ikke er kommet for en dag, mellem visheden og den usikre grund, det ægte og det uægte, mellem det, der kunne have været, og det, der blev.

„ – Well, siger Dan. Virkeligheden er en konstruktion, den findes ikke. Der findes kun konkrete fysiske ting, alt andet er processer i vores hjerner. (...) Hvis vi ville, kunne vi bare skabe en anden virkelighed.“

Det er generelt for Eva Tinds forfatter-skab, at hun leger med tilfældets magt i et menneskes livsforløb, men samtidig finder tyngden i de steder og personer, der har betydning – eller burde have haft det.

Igennem hele romanen udfordres identiteten som en sammensat og måske vilkårlig størrelse, og også rejsegruppen er en broget flok: Der er fyren, der har boet på en boreplatform i 7 år, norske Marte, der bor i Schweiz, filippineren, der egentlig

er journalist – eller i hvert fald redigerer andres artikler, men som har ansøgt om indrejsetilladelse som lærer, der er den i Nordkorea forbudte kærlighed mellem to mænd, og der er de to aussies, som vel nærmest er i familie? Og Nordkoreaneren. Med stort N.

„(S)merten ville trække i mit ansigt, indtil jeg genkender det som mit, som Nordkoreanerens ansigt.“

Rejsen er fra Nordkoreas side stramt sammensat med et dagsprogram fra 8-20 hver dag i en uge. Deltagerne må ikke forlade hotellet på egen hånd, og der er stramme regler for deres ageren. Til stadighed tvivler man på arrangementernes ægthed; er det lokalbefolkningen, rejsegruppen ser, eller er det statistiker i et propagandanummer?

„ – Hvis to huse er identiske, men det ene kaldes en kulisser, må det være intentionen og anvendelsen, der afgør, hvilket af de to der er en kulisser, og hvilket der er et rigtigt hus, siger Dan. – Men hvis man flytter ind i kulisseren og bruger det, som var det et hus, ville det så ikke blive et hus? siger jeg.“

Med spørgsmålet om det virkelige, det ægte, om hvor betydningen findes, står Nordkorea for læseren som et stærkt symbol på forfatterens egen identitetsfortælling.

„Din adoption er vores skam. Familiens skam. Landets,“ siger den biologiske søster i bogen, som dermed placerer sig midt i den verserende adoptionsdebat – som en skønlitterær åbning, der ikke peger på endegyldige sandheder og åbenlyse skurke. For både de danske adoptivforældre, som henholdsvis rummer sorgen og venten,

gøder jorden, og den biologiske mor, som går til grunde i sin ulykke, bliver registreret. En dokumentation af omstændigheder. En smerte. Måske fleres smerte. Måske flere smerter. Men ikke et endegyldigt svar.

„ – Mit navn er Han, siger du. – Men Han er også et fænomen iboende den koreanske kultur. Den er måske i virkeligheden mere en følelse end et begreb, siger du og fortsætter: – Han er en del af menneskets blod og åndedrag, det beskriver en følelse af uforløst vrede mod en livslang smerte forårsaget af uretfærdig lidelse. En følelse af hjælpeløshed, der frembringer akut smerte i indvolde og tarme. Hele kroppen vender og vrider sig. Smerten følges af en stædig hvisken om at tage hævn og gøre uret ret, men uden at søge hævnen.“

Han er trods sin registrerende form et lyrisk værk – stemningsmættet og hudløst. Ikke til at komme uden om. ■

Maria, 9 år, født i Peru.

Bertram, 6 år, født i Etiopien.

Eliska, født i Tjekkiet.

Micaela 4 år, født i Bolivia.

ADOPTION & SAMFUND Lokalforeningen København

Sommerpicnic i Frederiksberg Have

Søndag den 15. juni 2014. Vi mødes ved indgangen til Frederiksberg Have kl. 12.00

Så nærmer sommeren sig endelig og dermed vores traditionelle skovtur søndag den 15. juni.

Igen i år har vi valgt, at den skal foregå i Frederiksberg Have, hvor vi ud over leg, spisning og almindelig hyggeligt samvær også skal ud at sejle en tur rundt i havens kanaler i de små robåde. En sommerfor­nøjelse, der rækker helt tilbage til Frederik den sjettes tid.

Her kommer man tæt på havens fugleliv, bl.a. de mange fiskehejrer, ligesom

turen går forbi en ægte kinesisk pavillon.

Medbring tæpper, mad og drikke, remedier til fælles leg og aktiviteter samt masser af godt skovturshumør.

Arrangementet er gratis, og alle er meget velkomne. Foreningen betaler for bådene og vi slutter dagen af med at byde på en is til alle deltagere.

Af hensyn til bestilling af bådene, er der tilmeldingsfrist den 8. juni 2014. Tilmelding til Anette Spurr Nielsen på mail asn-priv@mail.dk eller telefon 50944542.

NB! I tilfælde af voldsomt regnvejr aflyses arrangementet.

Tjek evt. vores hjemmeside www.koebenhavnadoption.dk inden I tager hjemmefra.

Malou, 4 år, født i Burkina Faso.

ADOPTION & SAMFUND Lokalforeningen Københavns Omegn

Gangnam style – hip hop – disco – jumpstyle

Lørdag den 24. maj 2014 kl. 13.30-14.30 hos Vivis Dans, Tornerosevej 58, 2730 Herlev. Kom gerne i god tid.

Blev dit barn også grebet af Gangnam style og kunne tænke sig at lære mere i samme stil eller at lære andre sjove danse, så kom og vær med!

Vi regner med, at dit barn er mellem 8 og 13 år.

Mens børnene danser i salen, er forældrene meget velkomne til at blive og få en kop kaffe eller te og et stykke kage.

Efter dansen kan børnene få saftevand og kage – og pusten tilbage.

Tilmelding foregår ved, at du indbetaler 30 kr. pr. barn på kontonr. 2123 8135619095 senest den 15. maj. Dit telefonnummer skal stå i teksten.

Glade dansehilsener
LF Københavns Omegn

Temadage for adoptivfamilier med særligt sårbare børn

Er I en adoptivfamilie, der kender til livet med særligt sårbare unge adoptivbørn – der er i præpubertet eller pubertet?

Har I aktuelt eller I nær fremtid overvejelser om hel eller delvis anbringelse af jeres barn uden for hjemmet – for en periode eller permanent, eller er I en familie, hvor jeres teenagebarn er anbragt uden for hjemmet, så er her måske noget for jer?

LF Østjylland arrangerer i samarbejde med psykolog og PAS-konsulent Anna Wejdemann tre temadage, hvor formålet er at mødes med familier, der på ovennævnte punkter, ligner ens egen familie. Anna Wejdemann skaber sammen med familierne et rum til gensidig refleksion og støtte for familier, hvis familieliv er præget af de mange udfordringer, der er, når man lever med en ung, der er særligt udfordret.

Familierne får mulighed for at møde andre i en tryk atmosfære og have udvekslinger om de mange spørgsmål og overvejelser, der er i familierne, omkring de unge – herunder særligt, hvordan forældrene bedst kan støtte deres børn.

Såfremt deltagerne ønsker det, vil Anna Wejdemann bidrage til, hvorledes gruppen kan fortsætte efter de tre gange, hvor Anna deltager.

Første gang er mandag den 16.6.2014 kl. 16-19. De øvrige mødegange aftales med deltagerne. Hver mødegang varer 3 timer. Pris pr. deltager for de tre mødegange er 250 kr. pr. gang – i alt 750 kr.

Møderne foregår hos Anna Wejdemann, Østergade 33, 3. sal, 8000 Århus C.

Vi vurderer, at en mindre gruppestørrelse er bedst, hvorfor der maksimalt kan være 8 deltagere i gruppen.

Bindende tilmelding senest 2.6.2014 sker ved indbetaling af 750 kr. til: reg.nr.: 1917 og kontonr.: 8966-382-636 – husk at anføre navn ved betaling.

Endvidere sendes tilmeldingsmail til bestyresesmedlem Anne-Mette H. Knudsen: anne-mette@neuro-team.dk

GRUPPEN AF ADOPTIVFORÆLDRE TIL BØRN MED HANDICAP

*Vi inviterer til generalforsamling
søndag den 11. maj 2014
kl. 12.00-13.00*

Bagefter er der fælles frokost og mulighed for at tale med andre i samme situation.

Vi mødes hos Bernadette Marsh, Kirkevej 12, 5580 Nørre Åby.

Alle skal medbringe en lille ret til det fælles frokostbord.

Tilmelding sker på MiniZonen eller på bernadettemarsh@gmail.com.

ANNONCE

I **NATURAL
HAIR™.COM**

Hvis du har et barn med krøllet, kruset eller afrohår, og du har brug for hjælp med at pleje det, så book en hårkonsultation hos I Love Natural Hair.

www.ilovenaturalhair.com

GEA (Gruppen af Eneadoptanter)

– en forening under Adoption & Samfund

Tag med GEA i børneteater!

GEA inviterer traditionen tro på en tur i børneteater. Dette forår mødes vi i Anemoneteatret søndag den 4. maj 2014 til den spændende forestilling **Billebadulja** af Sara Grabow og Alberte Winding.

Stykket, der varer ca. en time, er for de 4-10-årige. Læs mere om stykket på www.anemoneteatret.dk.

Vi mødes kl. 12.30

*i Anemoneteatrets hyggelige café
i Suhmsgade 4, 1125 København K*

Arrangementet er gratis for medlemmer af GEA. Husk at tilmelde dit barn og dig selv senest den 18. april, da vi vil forsøge at få grupperabat, alt efter hvor mange vi bliver. Send din tilmelding pr. mail til Pernille på pbrunse@yahoo.dk.

Efter stykket er der mulighed for fælles leg på legepladsen lige ved siden af.

Vi glæder os til forhåbentlig at se mange af jer til en livlig og charmerende forestilling.

GEA

LOKALFORENINGER

Her finder du din lokalforening. Ikke alle har hjemmesider.
Er du i tvivl om dit tilhørsforhold, så se under adresser og links på www.adoption.dk

Lokalforeninger i Region Nordjylland

Nordjylland

Else Jungersen Overbye, Parallelvej 12, Nørhalne, 9430 Vadum
Web: nordjylland.adoption.dk
Mail: nordjylland@adoption.dk
Tlf.: 98 17 17 11

Lokalforeninger i Region Midtjylland

Gudenåen

Mona Østergård, Sanglærkevej 12, Mønsted, 8800 Viborg
Web: gudenaen.adoption.dk
Mail: gudenaen@adoption.dk
Tlf.: 86 64 61 72

Vestjylland

Charlotte Christensen, Ringkøbingvej 1, 7400 Herning
Web: vestjylland.adoption.dk
Mail: vestjylland@adoption.dk
Tlf.: 97 21 18 78

Østjylland

Jeanette Lyk, Langballevej 14, 8320 Mårslet
Mail: oestjylland@adoption.dk, tlf.: 61 28 76 63
Web: oestjylland.adoption.dk

Lokalforeninger i Region Syddanmark

Sydvestjylland

Jørn K. Pedersen, Prangeager 38, 7120 Vejle Øst
Web: sydvestjylland.adoption.dk
Mail: sydvestjylland@adoption.dk
Tlf.: 60 82 04 35

Sydøstjylland

Ulla Grau, Hydevadvej 28, 6270 Rødekrø
Mail: sydoestjylland@adoption.dk
Tlf.: 74 69 38 13

Fyn

Sanne Pedersen, Lundsbjergvej 38, 5863 Ferritslev
Web: fyn.adoption.dk
Mail: fyn@adoption.dk
Tlf.: 65 97 22 97

Lokalforeninger i Region Sjælland

Sydsjælland

Pia Thomsen, Faunedalen 12, 4700 Næstved
Mail: sydsjaelland@adoption.dk
Tlf.: 31 72 01 02

Midt- og Vestsjælland

Lene Borg, Tveje-Merløse 28, 4300 Holbæk
Web: midtogvestsjaelland-adoption.dk
Mail: midtogvestsjaelland@adoption.dk
Tlf.: 59 43 92 01

Lokalforeninger i Region Hovedstaden

København

Kurt Nielsen, Lyshøj Allé 15, 3 tv., 2500 Valby
Web: koebenhavn.adoption.dk
Mail: koebenhavn@adoption.dk
Tlf.: 21 35 40 20

Københavns Omegn

Elisabeth Rolffes Becker, Trongårdsvej 13A, 2800 Lyngby
Web: koebenhavnsomegn.adoption.dk
Mail: koebenhavnsomegn@adoption.dk
Tlf.: 45 88 06 01

Nordsjælland

Lis Harmundal
Mail: nordsjaelland@adoption.dk

Bornholm

Hanne Nielsen, Anhøjvej 6, 3700 Rønne
Mail: bornholm@adoption.dk
Tlf.: 56 47 08 12

LANDEGRUPPER/INTERESSEGRUPPER

Bolivia

Anette Buch-Illing, bolivia@adoption.dk
Sanne Otbo, juelotbo@yahoo.dk
Jeanette Kristensen, jeak@privat.tele.dk
<http://bolivialandegruppen.dk>

Bulgarien

Anna Maria Poulsen
amfp57@gmail.com
bulgarien.adoption.dk

Burkinagruppen

Benedikte Lohse
Kollundvej 38, 2770 Kastrup, tlf. 30 79 29 98
bmlohse@hotmail.com
burkinagruppen.dk

Colombia

Kate Nielsen
tlf. 56 14 28 16
colombialandegruppen@gmail.com
www.holagominisite.dk

Danmark

Helle Lykke
Krænkerupvej 6, 4270 Høng, tlf. 51 92 05 95
www.danskadoption.dk (mail via denne adresse)

Ecuador

Sanne Håsseris
sanne@helsingevej.dk, www.ecuadorklubben.dk

Etiopien

Jens L. Tranholm Damkjær
tlf. 86 29 20 28
jensld@mail.dk, www.etiopien-foreningen.dk

Guatemala

Anni Bech Nielsen
tlf. 47 52 77 76

Hviderusland

www.hvideruslandklubben.dk

Indien

Svend Erik Holm, tlf. 64 47 38 35
sve@holm.mail.dk
www.123hjemmeside.dk/indiengruppen

Kaliningrad/Moskva

Helle Pedersen, tlf. 97 17 31 01

Kina

Søren Lodberg
Hjortevej 17, 7100 Vejle, tlf. 60 74 12 50
formand@kinaforeningen.dk, www.kinaforeningen.dk

Landegruppe for Sydkorea

Sisse Jacobsen, Engdraget 25, 3450 Allerød
tlf. 30 23 34 08
info@landegruppe-sydkorea.dk
www.landegruppe-sydkorea.dk

Nepal

Hanne og Hans Doktor
tlf. 75 65 48 36, hanne.veis@adr.dk

Nigeria

Medlemskontakt: Yvonne Hegaard Hansen
yvonnehegaard@hotmail.com, tlf. 29 64 17 04
www.nigeriaadoption.dk

Peru

Bjørn Rude Voldborg
Æblehaven 1, 3400 Hillerød, tlf. 48 25 05 95
bgv@pharmexa.com

Rumænien

Lars Birk Sørensen
tlf. 86 41 51 13
larsbirk@skylinemail.dk, www.rumania.adoption.dk

Sri Lanka (Dansk Sri Lanka Forening)

Henrik Sloth
Syrenvej 3, 6600 Vejen
tlf. 28 73 50 51
fryds@os.dk
dansksrilankaforening@gmail.com
www.dansksrilankaforening.dk

Sydafrika

Laila Broberg
Rebekkavej 12, 1. sal, 2900 Hellerup, tlf. 61 79 48 08
landegrupesydafrika@gmail.com
www.landegrupesydafrika.dk

Thailand

Mette Juul Andersen
Vangeledet 32, 4760 Vordingborg, tlf. 21 60 19 56
vangeledet32@hotmail.com

Tjekkiet

Anne-Lise Balle
Lucernevej 16, 5210 Odense NV, tlf. 29 40 91 95
tjekkiet@adoption.dk
tjekkiet.adoption.dk

Vietnam

Jeanett Stefansen
Teglværksbakken 31, 2900 Hellerup, tlf. 35 55 78 74
jeanett.jeppe@gmail.com
www.vietnamadoption.dk

Interessegrupper

Bal Vikas Vänner, Indien

Annette Havemann Linnet, tlf. 49 19 09 13
Hanne Juhl Holm, tlf. 26 36 27 23
www.balvikas.dk, info@balvikas.dk

Colombia – Fanas venner

Ulla Gehlert, Julagervej 22, 5260 Odense S,
tlf. 66 15 10 98, sugehlert@yahoo.dk

Eneadoptanter (GEA)

Gitta Wörtwein, tlf. 40 93 11 03
geagitta@gmail.com
Maria Thomasson, tlf. 26 25 20 22
mariath9@gmail.com

Børnehjemmet Palna, Indien

Mette Thomsen, tlf. 38 28 50 25

Gruppen af adoptivforældre til børn med handicap

Bernadette Marsh
bernadettetmarsh@gmail.com

HVEM KAN JEG SPØRGE?

Der er flere veje til hjælp – alle adoptanter, adopterede, fagpersoner og andre med spørgsmål er velkomne til at ringe. Det er gratis og anonymt, og medlemskab af foreningen er ikke nødvendigt. Adoption & Samfund har rådgivere, der vejleder forud for adoptionen, efter hjemtagelsen af barn og op igennem opvæksten, hvis du støder på problemer i forbindelse med institution, skole, familie, eller hvis du har brug for en psykolog eller et godt lægeligt råd.

SAGSRÅDGIVERE

Sagsrådgiverne svarer på generelle spørgsmål om adoption og rådgiver i alle faser af adoptionsprocessen fra de første overvejelser om adoption, til adoptionsbevillingen er givet.

Kan man skifte sagsbehandleren?

Hvornår er det tidlig pubertet?

FAGLIGE RÅDGIVERE OG TEMARÅDGIVERE

Her kan du få hjælp, hvis du støder på problemer i forbindelse med institution, skole, familie, eller hvis du har brug for en psykolog eller et godt lægeligt råd. Andre temaer kan være adoption af større børn, teenagere i hjemmet eller eneadoption.

ADOPTIONSLINJEN

På Adoptionslinjen stiller voksne adopterede sig til rådighed for dine spørgsmål.

Hvordan er det at rejse tilbage?

EKSTERNE RÅDGIVERE

Har du brug for længerevarende behandling, en bisidder til et møde eller andet, som ligger ud over den anonyme gratisrådgivning, kan du på denne liste finde en oversigt over fagpersoner med særlig adoptionsviden. Du skal regne med at betale for denne hjælp.

<http://goo.gl/Ngicjj>

POST ADOPTION SERVICES

PAS er et offentligt tilbud til dig, der har hjemtaget barn inden for de sidste fem år. Der er en mindre egenbetaling. Tilbuddet varetages af Ankestyrelsen.

<http://goo.gl/8rXoe1>

Du kan finde den komplette liste over rådgivere på vores hjemmeside:

www.adoption.dk

Er du i tvivl om, hvilken rådgiver du skal bruge, eller kan du ikke finde kontaktinformationerne, så ring til foreningstelefonen 65 92 00 18 eller send en mail til foreningen@adoption.dk. Rådgivningskoordinatoren kan også hjælpe med at finde frem til den rette rådgivning – send en mail til radgiv@adoption.dk.

ADOPTIONSKALENDER

Husk, du er altid velkommen til at deltage i et arrangement i andre lokalforeninger end din egen

Dato	Tid og sted	Arrangement	Arrangør/kontakt
4.5.2014	Kl. 12.30 – ca. 13.30 i Anemone Teatret Suhmsgade 4 1125 Kbh. K.	Børneteater tur med GEA GEA inviterer traditionen tro til en tur i børneteateret, og i år skal vi se den spændende forestilling „Billebadulja“ af Sara Grabow og Alberte Winding. <i>Læs mere her: gea.adoption.dk</i>	GEA Arrangementet er gratis for GEA's medlemmer + 1 barn. Tilmelding senest d. 18.4.2014 til Pernille på mail: pbrunse@yahoo.dk
4.5.2014	Kl. 13.00 – 16.00 Fælleshuset Majsvænget 15 8340 Malling	„Et ganske almindeligt, tidligt omsorgssvigtet, adopteret skolebarn“ v/ Charlotte Broberg Hvad er det vi som forældre bør have fokus på, når vores barn skal starte i skole eller netop er startet? Hvilket samarbejde og viden vil være til vores barns bedste? <i>Læs mere på kalenderen på www.adoption.dk</i>	LF Østjylland Tilmelding skal ske til Tina Maria Petersen: tinamaria@stofanet.dk senest d. 20.4.2014. Først til mølle-princippet. Der vil være kaffe/the og lidt til ganen. Pris pr. deltager: 100 kr., som indbetales på: reg.nr.: 1917 kontonr.: 8966-382-636 Tilmeldingen er bindende, når beløbet er indgået, og du vil modtage en bekræftelse.
10.-11.5.2014	Danhostel Hillerød, Lejrskolevej 4 3400 Hillerød	Træf i Landegruppe Sydafrika Forever Families <i>Se programmet her: www.landegruppesydafrika.dk</i>	Landegruppe Sydafrika
10.5.2014	Kl. 10.00 – 16.00	HB-møde	HB
11.5.2014	Kl. 12.00 – 16.00 hos Bernadette Marsh Kirkevej 12 5580 Nr. Åby	Generalforsamling og erfaringsudveksling Gruppen af adoptivforældre til børn med handicap inviterer til generalforsamling. Bagefter er der fælles frokost og mulighed for at tale med andre i samme situation. Alle skal medbringe en lille ret til det fælles frokostbord.	Gruppen af adoptivforældre til børn med handicap Tilmelding sker på MiniZonen eller på bernadettemarsh@gmail.com
20.5.2014	Kl. 19.00 – 22.00 i Valby Kulturhus Valgårdvej 4 2500 Valby	Foredrag med Inger Thormann om spædbarnsterapi og spædbarnsterapietoden Spædbarnsterapietoden er rettet mod tidlige traumer og kan anvendes til adopterede, der bærer på uforløste traumer, som stammer fra den førsproglige periode i deres liv. <i>Læs mere på kalenderen på www.adoption.dk</i>	GEA og LF København Tilmelding skal ske senest d. 12.5.2014 på www.koebenhavnadoption.dk for medlemmer. For ikke-medlemmer send mail til miejonassen@gmail.com Indbetaling skal ske via netbank: reg. nr.: 1551 kontonr.: 60032610. Husk navn og arrangement på indbetalingen! Pris: 50 kr. for medlemmer af GEA og/eller A&S.
24.5.2014	Kl. 13.30 – 14.30 hos Vivis Dans Tornerosevej 58 2730 Herlev	Gangnam Style – Hip Hop – Disco – Jumpstyle Blev dit barn også bidt af Gangnam Style og kunne tænke sig at lære mere af samme stil - eller lære andre sjove danse, så kom og vær med til undervisningen og kom gerne i god tid. Vi regner med, at dit barn er mellem 8 og 13 år. <i>Læs mere på kalenderen på www.adoption.dk</i>	LF Københavns omegn Marianne Rishede: marianne.rishede@gmail.com Tilmelding foregår ved, at du indbetaler 30 kr. pr. barn på konto 2123 8135619095 senest d. 15.5.2014 med dit tlf. nr. i tekstfeltet.
15.6.2014	Kl. 12.00 – ? Ved indgangen til Frederiksberg Have Frederiksberg Runddel 1A 2000 Frederiksberg	Sommerpicnic i Frederiksberg Have Så nærmer sommeren sig endelig og dermed vores traditionelle skovtur. Igen i år har vi valgt, at den skal foregå i Frederiksberg Have. Medbring tæpper, mad og drikke, remedier til fælles leg og aktiviteter samt masser af godt skovturshumor. <i>Læs mere på kalenderen på www.adoption.dk</i>	LF København Anette Spurr Nielsen, tlf. 50 94 45 42. Arrangementet er gratis, og alle er meget velkomne. Sidste tilmeldingsfrist er d. 8.6.2014 pr. mail: asn-priv@mail.dk eller tlf. 50 94 45 42.
21.6.2014	Kl. 10.00 – 16.00	HB-møde	HB
22.-24.8.2014	Lyngborg Enebærvej 4 Ellinge Lyng 4560 Vig	Træf i Nigeriaforeningen	Nigeriaforeningen

Se flere detaljer om arrangementerne på www.adoption.dk
Optagelse til kalenderen: kalender@adoption.dk

Forkortelser: HB = Hovedbestyrelsen, LF = Lokalforening